

לכבוד הרובנים חכמי החתאדורות הרובנים שליט"א.

סיד ברענגבען דא שטיקעלאך פון די דרשוח פון די רכבייס שליטס"א ווואס זונגען בעהאלטטען בעווארען בייז
זער אסיפת פון דער החאהדרת חרכנייס בעזין חניינדר בע"ח חשי ריש מא"ב. אווןעס זא זא קרייבען
סיעיפס פון דער דרשוח. אוון אזרוי וורי מ'קען קלאחדר זעהן פון דער ווערטשעד פון די אלע רכבייס שליטס"א
או אלע רכבייס זונגען פודה (למחזא לשיליש ולרביע) או עס ווועט פארקרוייס לויידער חלב אוין דער בעשעופס
אוון דעם פודעה ווואס איז בעשאנגען אוין יוד פריעיסטאג פ', כראשית איז זעל לא נחברד לנו שום יסוד
לערודרים חלל ובורו איז איז אפעגע שקר אוון די בעלי בחיט פון יוד סיינן וויאס זיינ ווילען אן
פרעגען ביז די רכבייס. על בן בעטען פיד די רכבייס איז זעלען אדרוייס קומען מיט א מוחאך איז עס
איז נישט אמר אוון איז דער גולס זאל נישט עסען דער פלייש ביז פ' ווועט דוק מתקן זיינ בשיימרת.
אוון בכל פתקן צו זיינ א פרצת טילעלערהייס איז היינך דעת חורה אוון עס קען ברענגבען אגראיסעד הרבען
איז ווועג איז קיין מאתל נישט בערווען בייז דער יודעע פאלק אוון עס איז א נייע דורך צו מאכען די
אלע פארשידענע חשבונרה וויאס פ' חאט בעמאנט. עס איז אמען איז כבורד הרכבייס איז א גראיסעד זאך, אוון
או די רכבייס זאלען נישט פאלירען דער צווטרי פין דעם גולס, אכער שמיידת חמורה איז א גראיסערע
זאך. על בן בעטען פיד די אלע רכבייס איז פ' זאל נישט זיינען שטיל וווען פ' זאבט איז די רכבייס פון דער
חאהדרת הרכבייס זאבט איז עס איז נישט דא קיין חלב אוון זאל נחברד לנו שום יסוד לעודודרים חלל.

סָדָסִיקָאָרְוֹפֶר דַבְשָׁלִימֵי אָ – ר' זָלֶל עַס אִיז דָא צָר חַאנְדְלָעָן צָרוּיִ זָאָכְעָן, עַרְשְׁטָעָנוּס בְּכָלְ צָר פָּזָל
בְּלִיאַכְעָן בְּיִי דִי אַלְטָע מְנַהֲגִים אַדְגָר מְאַכְעָן שִׁינְרוּיִים, אַוְן כְּפָרְטִיוֹת אַז קִיְין שָׁוָם בְּוֹשְׁעָר סְפָאָר אַז אָ
חַשְׁבָּחָה... מָזָל אַדוֹרִיס גַּעֲבָעָן אַ שְׂטָרְעַנְגָּעָר קָדְלָ קָוְרָא וְכָרָא לְמַשְׁלָעָס אִיז דָא בְּוֹטְשָׁרָם, כִּיִּ פִּיר אִיז
בְּיַח חַמְדָרָש אַלְיִין פְּלוֹצְלִינְג וּוּרְסָט עַד אַ בְּוֹשָׁעָר אַז אַחַשְׁבָּחָה אַוְן אָן גַּאֲרְנִישָׁס רְוֹאָלֶת מְפָעָן בְּעַדְאָרָפֶ
מוֹן דָעַם אַסְפָּחָה אַרְוִיְּסָקְרָמָעָן פִּיט אַ שְׁאָרְטָע אַרְוִיְּסָרוֹף אַז אָן אַחַשְׁבָּחָה סָאָרָ מְפָעָן נִישָׁט פָּאַרְקוּבְּעָן קִיְין
פְּלִישָׁ, אַוְן מָזָל דַעַחַן צָר פְּאַרְחוּרָעָן אַזְוִי אַ שְׁוָאָשׁ, וּרְעַבְעָן דִי פְּרַאֲכְלָעָמָעָן. וְכָרָא. (דָא זַעַהַס מְפָעָן
קָלָאָהָר אַז עַס אִיז דָא פְּרַאֲכְלָעָמָעָן וּוְיִילְלָ וּוּבְעָפָן שִׁינְרוּיִים אַוְן מְנַהֲגִים מְאַכְסָמָעָן נָאָך נִישָׁט קִיְין
שְׂטָרְעַנְגָּעָר קָדְלָ קָוְרָא אַוְן אַ שְׁאָרְטָע אַרְוִיְּסָרוֹף.)

אֵין, עס נישט איזאך ווואס מ'דארך חיכפ' גאנען איז עס איז עק ווועלט (אויב זיסטרדי דאזרוינט). איזן חירובי כרת ר"ל איז גאנט עק ווועלט, ווואס דען איז עק ווועלט?). מ'האש בעחאש א פלאן חיכפ' נאך ווועלט מען זיך אווועק זאגען. (די בעפנילען אפילו פון די רבניז זענען שווין גענטארבען). איך האב מיר איבער בעכיזיגט איז ער סדר איז גוט (וועטליכער סדר?). פאללאס מען זיך אויף די רבניז : חמשביחסים (ספטער ווועט מאן הערען פון די רבניז אליען איז זיך קענען נישט קידין ניקוד און זיין ווילען זיך אויס לערנען, און דער וויליל זאל מען זיך פאללאזען אויף זיין??). בערופנטעלער איז די סדר מאיז גוט און די רבניז חמשביחסים זאגען איז עס איז כשר קען מען זיך פאללאזען. (??). איך האב באקרעטען פעלגעבן קאלאס נישט איזיגט און נישט צוריי פאר ווואס איך שווייג שטייל, איך מוז נישט טיען איזוי וויאן ירושט, מ'רוופט מיר איז מ'חאש בעטראפען פלייש, אויף דער גראבער טונזעדרלוין חאט פען בעטראפען דעס, מ'חאש בעטראפען יונס איז וויסט נישט ווואס דז חאש בעטראפען איז קען נישט זיין קיין בעל אחראי אויף ווואס מ'סערעס נאך איך בעס איז ער קומען א פונט און ברעגען דער שטיקעל פלייש און זאגען איז ער האט דאס געקדייפט דא און דא בין איך גרייט זר גאנען צו דער רב האמצעיר, און איך ווועל טיען (רב אברהאם איז דן די פראבלעס פון חלב איזוי וויא אידין חורה פון געלט ער פסק' נס המוציא מחבירו עליו הראי' איז בענשען זאגען איז עס איז דא חלב מוזען זיין ברעגען דאס פלייש צו מיר, עס איז נישט בעניזיך איז איך וויסט איז ער גאנט זאך צייג מיר איבער. איזין אמר', דיביגען עהראליכער רב וואלט בעדארפט צו צידעררט צו וווערען וווען מ'הערט איז אפטער איז דא חלב און כל שכן איז אויבט מ'וועיסט טאקי'). פְּרִידְעָר חַאַס מִיד גַּעֲבָרְגֶּנְגֶּס אַיְזָד אַשְׁטִיקָעֵל גְּרָאַבָּעֵר טֻנְזְדָּעָרְלוֹיִן אַזְּרָעָת זָהָם סְדָךְ אַיְזָגְוּעַן צָרְגַּלְאָסְטָשְׁאַפְּטִיקָעֵל חַלְבָּהַלְיוֹתָה... עַס קָעָן פָּאָסִידְעָן וְרוּבָעָן דָּעַס זִימָצָט פָּעַן אַזְּרָעָם דָּעַס טְרָאָכָט מַעַן. (אויב איהר זענט מודה דארפט איהר דאך הייסען איז דער וויליל זאל מען נישט פָּסָעַן קִיְּין פְּלִיִּים אַזְּרָעָם נִישְׁט אַזְּרָעָם קִיְּין יִסּוּד לְעַרְפּוּרִים הַלְּלוּ). אַיְזָקְרָעָם אַיְזָד אַזְּרָעָמָה וְרוּבָעָן סְדָךְ חַנְיקָרְדָּה... נַאֲךְ דָּעַס אַיְזָד אַעֲרָשָׂאָלָה וְוָאָס מ'סְפִּיעָס וְרוּבָעָן דָּעַס, לְדַעַתִּי בְּלִי שָׁוָם סְפָּמָן אַז עַס אַיְזָד אַז גַּעֲוִוִּיסְטָעָן וְוָאָס זַעַנְעָן דַּיְמָנָה? יַאֲכָלְדָה עַנְדָּים וְיִטְבָּעוּ).

רויינער רב – אוון ער פארשטייט נישט פאר ווואס ז' באהאנדעלטס ווועגן דער צלע יי"ב אודיב עם איז דא
פחיםרים, אודיב מ' דרייל מהן זיין ער מאנטאוועידיע رب זאגט איז א מנקר פוז געמען סמייכה ביינ דרבנים,
הכא עליו ברכת, דאס דאריפען פיר טיען, וורי אייז א בוועשער פער איז א השגחה איז דאס פלייש אסור
וורייל אפסר בליעיגט א כשצורה (וועיגער דב איז אונגעראט פוזה בעקיצה). איזך האכ געאנדס פאל אונגעראט
רויאינסטאָק איז ער פוז אראָק געמען די גאנצער הָלֵב איז קײַין חלב טאָר נישט אודוים גײַין פונז ער,
האָפ בעזאגט איז ער איז פֿקְבַּל, הָלֵב ווּעַס ער אָרָאָך געמען.

מיוגעסער רב – איך בין געורךן מיט ווינגער רב צדוקמען מיט נארך רבניעס בייד זאנטזטאק אוון זיך . רווייל האבען מיר בעמאנט איזורי פיל חיקון ווואס ער האט זיך אורנטער בענומען, אויף 4 וויאכען (וויביגר רב זאגט 6 וויאכען) ווועש נישט זיין קידין חלב (אוון ווואס ווועס זיין נארך די 4 אידער 6 וויאכען? אוון ככל איזוי באהאנדעטלט מען איז הארבע עניין? זאָס איז קידין מאהַל ניטס בעורךן דער דער בײַ די גדולי איזרי, ביז אמעדריקא וויאיל אין אמעדריקא סאָר מפֿן נישט טאטערען קידין ביזאנטס וויאיל מ'קען עם חילילה עפּעס מספֿיז זיין). איך חאב בעפרעגט אחרן זאנטזטאק קען איזאנט זיין? ער זאגט אָז עס קען זיין או דאָס פְּלייש איז דראָרums וווען פְּשִׁנְיִידֶט מאָס זיך אַסְתָּהָל דער גוֹי זאגט מען אָז ער שְׂנִידֶט פֿוֹן דער צלע פֿוֹן אָז, מאָס זיך אַסְתָּהָל (עס איז באָמת פֿעהָר וויאָס אַסְתָּהָל). אָז דער גוֹי שְׂנִידֶט גִּישֶׁט גּוֹט, קרטס דאָס אַרְדִּין צָר אַבְּשָׁעֵר ווואָס אַיז נִישְׁתָּקִין בְּקִיּוֹת, קען זיך טאָקע אַזאנט זיין) (עס איז זיך בְּקִיּוֹת אַבְּשָׁעֵר ווואָס אַיז זיך אַבְּקִי?). דער וויאיל האבען מיר בְּיִי עס ערלִיְזִידִים אָזן דאָס אַיז אַשְׂרוּעָה זאָך (אַ שְׂיוּרָעָה זאָך מְזָה דָּעָר דְּבָר הַמְּכִתְּרָה נִישְׁתָּקִין עַרְלִיְזִידִים?). וויאיל עס קרטס אַרְדִּין פְּאָר טאָבָס מ'מוֹז אַבְּגָעָן סְפָּאַכְּיָעָל אַ פְּעַנְשׁ, פְּמִילָאָ גַּעֲפָס ער זיך אַזְנְטָפָן אויף 4 אַדְעָר וְרוֹאָכְעָז אַז זָהָר זָהָר זָהָר עַנְפָּעָן זָהָר צָאָב אַחֲלָק פֿוֹן דַּי אַחוֹרִידִים, זאָר דָּעָס פְּרָעָגָט אַיְזָנָעָר דָּעָר דְּבָר וְזָהָל פְּאָר וְוָאָס קען מפֿן אויף פֿער צִיְּתָן נִישְׁתָּקִילָן וְוָאָס עַפְּסָעָס 6 וְרוֹאָכָעָן אָרָן דָּעָר דְּבָר זָבָט וְזָהָל אַיך דָּאָר אַיך וְוָאָס אַיך גַּעֲרָעָן... בְּרוֹשׁ גּוֹט... (אַזְוִי וְוִי אַיְינָעָר זָבָט זִיִּי צְוָרְפִּידָעָן מִיט דָעָם וְוָאָס טְוָסָנוֹ אָז ער אַיז גַּעֲרָנִיסְטָס מְסֻכִּים?). לָאָז מִיר אַיְיך עַפְּסָעָס זָבָעָן אַיך בְּיַן זִיבָּעָר אָז דַי אַלְעָז זָבָעָן זָבָעָן אַזְנְטָפָן גַּעֲטָלָעָט זָבָעָן, עס אַיז זִיכְּרָעָר שְׁקָרִים (אַלְעָז רְבָנִים זָעֲגָעָן מְוֹדָה אָז עס אַיז דָאַחְלָב) מ'קְוִיְּתָן נִישְׁתָּקִין פְּעַנְדָּעָרְלוֹין, דָוָעָר קְוִיְּפָס אַ פְּעַנְדָּעָרְלוֹין. (יעַדְעָר וְרוֹיִיסְטָס אָז עס וְרוֹעָרטָס פְּאַרְקוּיְיפָס פְּעַנְדָּעָרְלוֹין). חַיִּינָס קען אַיך אַזְוִי בְּיַס דָעָס פְּרָשָׁה פֿוֹן חַלְבָן. (אָרָן סְיִגְעָטָעָר רְבָר דָעָט אַרְוֹם דָעָר עַנְיָן פֿוֹן דַי צָלָעוֹת, דָאָס אַיז אַבְּעָר נִישְׁתָּקִין דַי פְּרָאָכְלָעָם, דַי פְּרָאָכְלָעָם אַיז אָז עס אַיז זִאָחָורִידִים אָזְנָעָמָן אָרָן מִיכְחָלָב אָזְנָעָמָן אַפְּיָילָוּ אַסְתָּהָל דָעָר סְרִיְּפָעָנָעָא קָאַלְגָּעָר קְרָטָס אַרְדִּין וְוָאָס דָעָר הַלְּכָה אַיז אָז עס הַלְּפָטָס אַפְּיָילָוּ נִינָס צִיקְוָרָה). עס אַיז גַּעֲרָעָן סְמָשׁ בְּמַזְיָד אַרְדִּין צָר דְּרִישְׁעָן אַזְוִי וְרוֹי אַסְתָּהָל אַזְוִי גַּעֲרָעָן אַיזְנָעָמָן אַיז עַלְילָה דָס אַיז יִצְצָח אַיזְנָעָמָן (עלְילָה אַהֲיָן עַלְילָה אַהֲרָר, עס אַיז אַבְּעָר דַאַחְלָב). פָּאָפָּעָר דְּבָר אַיז יִצְצָח אַרְדִּין גַּעֲרָמָעָן צְוָם אַסְיָּה אָזְנָעָמָן אָזְנָעָמָן דָעָר זָבָט פְּאָפָּעָר דְּבָר וְזָהָל עס אַיז דַאַחְלָב. שְׁאַלְוָתָה לְהַלְבָה וְוָאָס מ'זָאָל שִׁיעָן, בְּכָל בַּיַּד דַי צָלָע יִבְּשָׁב אַיז גַּעֲרָעָן פְּלַעַגָּר וְרוֹי מ'חָאָס דָאָס יִאָגָעָז גַּעֲרָעָן (דָעָר דְּבָר רַעַם אַלְעָז מְאָהָל). פֿוֹן דַי צָלָעוֹת. פְּאָר וְוָאָס רַעַם צָר גִּישָׁת וְרוֹעָגָעָן וְעַד אַחוֹרִידִים אָזְנָעָמָן חַלְבָן בְּכָלְלָה).

פרק רב – איזוי ורי מ' גודצ נישט קיין פלייט מיט א סדרת חאש אז עס איז צהן וכו', דער רב זגדט
פאל אמאפֿרְךָ דב הילוי' גוּדְצָלְסְרַחְוֹדְמָ' גוּדְצָ, מ' חאָס אַרְקָא בענפֿעֲזָן סְרַחְוֹת, דאָס אַיְזָ גַּלְאַס פָּזָן דַּעַסְט
וּרוּבְעָן נוֹצֵץ מְפָעָן סְרַחְוֹת, מ' קָעְזָן נִישְׁטָן זַגְבָּעָן אַז מ' נִישְׁטָן קִיְּינָן סְרַחְוֹת, פָּאָר דָּעַר עַולְםָן קָעְזָן מְפָעָן
זַגְבָּעָן אַז מ' גַּרְדְּצָן נִישְׁטָן קִיְּינָן סְרַחְוֹת, דַּעַמְּלָץ קָעְנָט אַיְחָר נִישְׁטָן האַבָּעָן קִיְּינָן פְּלִיאִישָׂן צָו פַּאֲרָקְרִיְּפָעָן. אוֹיְיך
דעַס זַגְבָּעָן דָּעַר נִירְכָּסֶרְךָ דָּבָר זַזְזָל הַלְּילִיחָה אַז מ' זַאְלָן נוֹצֵץ סְרַחְוֹת חָס וְחַלְילָה, קִיְּינָן פָּאָחֵל אוֹיְיךָ דָּעַר
רוּעָלָט, סְרַחְוֹת גַּעַמְּסָן מְפָעָן נִישְׁטָן אַרְקָא, חַזְדָּעַט גַּעַמְּסָן מְפָעָן נִישְׁטָן וּרוֹאָס
סְיִיט זִיךְרָן בֵּין דָּעַר שַׁחַיטה).

-1-

סיגוטער רב – עס איז פארשפרידיס איזן די גאנצע ווועלט אַזש אָז מ'עס דא פֿעַש חלב אַחוֹדִידיס (דער רב איזו נידיט דז ווועגן דער חלב נאר ווועגן דעם טרעד). דער רב לויינט פֿאָר אָ כְּרִיעָפּ ווּוֹאָם קָאָשְׂרִי רְבָ' עֲדִים שְׁרִיכְבָּס פֿאָר דֵּבֶל מְלָאָכִי עַסְלִיכְבָּעַן חֲדָשִׁים צְוָרִיךְ אָז עס אַיז דָא חַלְבָּ אָרוֹן אָז ער חַטָּט גַּעֲרָעַדְטָ מִיט עַסְלִיכְבָּעַן רְבָנִים, זָאָבָט דֵּבֶל דֵּבֶל אָז ער וּוּוִיסְטָ נִישְׁטָמִיט וּוּסְלִיכְבָּעַן רְבָנִים חָאָט ער גַּעֲרָעַדְטָ, וּוּוֹן ער וּוּאָלֶס גַּעֲזָבָט פֿאָר רְבָנִים וּוּאָלֶס דֵּי רְבָנִים גַּעֲזָבָטן. (דאָס אַיז אַמְּח אָז ער הוּאָס גַּעֲרָעַדְטָ שִׁיט רְבָנִים אָרוֹן ער האָס פְּראָכִירֶס שְׁטִילֻעָהִיטָ מְחַקְּן צָר זְדִין נָאָר דֵי רְבָנִים האָבעָן זִיר נִישְׁטָ וּוּסְעַנְדִּיקָ וּגְעַמְּאָכָט, אָרוֹן עַסְלִיכְבָּעַן חֲדָשִׁים צְוָרִיךְ אַיז אַרְזִים גַּעֲקָומָעַן אָ מְרוֹדָעָה פּוֹן דֵּר הַחַאַדְרוֹתָ הַרְבָּנִים אָרוֹן זִיר האָבעָן דָאָס גַּעֲמִיקָט צָר אַלְעָ בּוּטְשָׁעָר סְטָאָרָס אָז יְשָׁזְנָה דְבָה בְּנִיקָור וִישָׁחָרָוּן יִדְעָה בְּנִיקָור רְכָרָ),

וּרְיִנְגָּרְךָ – דער וויניגער רב ברעננט גראַט אֶת רַאֲיָה, פָּרוֹן אֵמֶשֶׁת אֵין בְּדִידִישָׁבוֹ אָז מְדֻאָרָף נִימְשָׁת בְּלִיבְכָּעַן דָּרָר קָאַשְׁׂוֹי רַב וּוֹסִיל עַד הַאֲפָגָעָה בְּעַשְׁׂרוֹבִיגָּעָן דָּרָר גַּאנְגָּעָן צִיִּים אָזָן נִימְשָׁת בְּעַזְּגָעָס אָז עַס אַיִּז דָא חַלְבָּ. (קָרְדָּם כָּל עַר הַאָס נִימְשָׁת גַּעַשְׁׂרוֹבִיגָּעָן נָאָר דִּי רַבְּנִים הַאֲבָעָן זִיְּרָ נִימְשָׁת וּרְזִיסְׁינְדִּיק גַּעַמְּאָכָת אָזָן זְוּרְדִּינְגָּעָן עַם אַיִּז דָא נָאָר אָסָאָר יְוָדָעָן אָזָן בְּנְקָדִים וּרוֹאָק זְקָעָן אָרְיךָ אָז עַס אַיִּז דָא חַלְבָּ אַזְזָוִי וּרְוִי דָא בִּידָי דָעַם אַסְּפָה אַלְיִינְךָ זְעַנְעָן מְרֹדָה דִּי רַבְּנִים אָז עַס אַיִּז דָא חַלְבָּ). וּרְיִנְגָּרְךָ רב ברעננט פָּרוֹן אַמְּרִי אַש וְזַדְּלָ אֵין אַסְּפָה אַרְדִּין אַ פָּלָ פָּרוֹן אַ פְּרוֹתָחָרָאָת וּרוֹאָס עַר חַאָס גַּעַלְאָסָט יְוָדָעָן דָּרְיָי וּרוֹאָכָעָן עַסְעָן טַרְיפָּות. (פָּאָר וּרוֹאָס לְאַזְעָן דִּי רַבְּנִים אָז יְוָדָעָן זָלָעָן עַסְעָן חַלְבָּ).

סיגועusr רב – עם איז כישם קיין ספַּק איז זיין האבען בעפלאנט 6 חדשין צד קומען מיט איז מאן זיך איז מ, בסח' חלב דאודריהא איזן אחוורדיים (דעך רב רעדת ווועגן זיין עניינס און בכור).

פָּגַע בְּ – אל חציבור לנו עוזנווח הראנגרוח, מה דהרי הוי לאטער יעאט דן זיין איז זאל זיין מכאן ולחכאה, די אלל עכירוח לאטער שטעלען אויף א זיין. (מודה במקצת).

סיגועusr רכ - מ'חט דאר בעטיען בייז יעוץ (ווראך האט מען בעטיען???????) ???? זארזיטס. יענער אספיטח האט מען בעטיאטס פראן איז זיין. (אזרוי וורי דער יעטיטיגע אספיטה). — צום ענין איז אזרוי (יעוץ רעדט טאקר ער דער רב צום זיך, אוון מ'זאל מדרקן זיין איז זיניגער וווערטער). איך זיך איזיך ווואך מ'רוואלט בעדראטס דה קודס דעם ווואך מ'חט פריער פארגעהלגען איזעס איז דה דאטהי בוטשערט ווואך האבען גישט איז זיך זיך זרכיפטלער האבען זיך זיכער נישט איז זיך קאנצען. (דא איז דער רבודה על האמה, איז זורי איזורי קען מען לאזען בליל יטראלעסן חלב דאודרייחא ודרבען, איזה רודען דא אליען מורה, אוון פאר ווואם זוילט איהר אדרין שלינגען דער קאשו ריב?). פון היינטס מאהן און וווער איז פומקס איז פלייש פוז ער האבען אַ שגבחה, אווןעס איז גישט בענוך אַ שגבחה נאר מ'זאל זעהן איז די בוטשערט זאלען קעגען, אדריכער דעם ווואך ער האט אַ שגבחה. (דער רב ווועיסט דעם אמא איז די השגהה זעגען כמעט באדרנישט וווערטס נאר דער בעל הבית אליען דארף קעגען). מ'רוואלט בעדראטס אויז-אטעלען אַ פאר דבנימ ווואך זאלען אליען קעגען ניקור (וועיל בייז יעט האט קיין שום רב נינטס בעוויסטס כליל ווועגן ניקור, סמילא האבען די בוטשערט זיכער גישט רב בעוויסטס).

פאגע רב – מ'זאל סמגנה זיין רבעניט זאלען זיך אידיין ליזיבען בראשס וכרכובט איזן הלכוּת חלב אוון דרונן די רבעניט ווועלען זיין בקי איזן די אלע חלבות בפרטוי ודרדקטי', נארך דעם למען השקט חרושט זאל מען צדזאָס קומען מיט די אַיִד דיקע ווואָס האָבען בעמאָבָס דעם שם דע פ'זאל זיין ווּיזְיעָן אוֹז דער טס רע אוֹז נִישְׁשָׁת אַמְתָה. (דעם אוֹז פְּשָׂם אַז פ'ווֹויל באַהֲלְטָעָן אוֹז עַס אַיז דָּא חַלְבָּן, אוֹן ערְשָׁת נָאָר דעם ווּעָן עַס דָּרָעָס זֵין דָא גּוֹס ווּעָט מָעַן צִיְּבָעָן אוֹז עַס אַיז אלע מאַהְל גּוֹס גּוּרוּעָן).

סיגומטער רב – איך חאלט אז דוד רעש איז שוויין נשאך בעורווארען דאש וווײיסט יעדער אײַינגעָד אז דאש אײַן בעורווען אײַין עלייה חלב.

פאג'ה רב – רעד קאשו רבע שרייט נאר אלץ איז עס איז זא חלב (פאג'ה רב פרעוגט איז דעד זאך).

סיגוטער רב – וראם זאל איך פיען? קורט אירך ווועיסט זישט צו עד שרייטש נארך. (סיגוטער רב ווועיסט גאנץ גוט). דער רב דערציגילט נארך אַ מאחל דעד מפשעה ווואס איז בעורען מיט קאשטי רבעך יו"ב וז"ל איז חאכ בעעלעט מיט קאשטי רבעך איז חאכ עם בעעלעטן קומז זאג, איז בעעליבען מארגען ערבעך יו"כ רועט קאשטי רבעך קומען, איז חאכ אכבר בעסער וגערוואלט אויף די נאכט חאכ איז אפוגערפונג אודזוארוי דער האב איז עם בעעלעטן קומז אריינפאר איז דורך איז קאשטי רבעך פאר ווואס זויל ער נישט היינט נאכט, דער אודזוארוי דער האט עם אפגעדרעטען, איז בײַ פערווען פארנווען איז דער אודזוארוי דער האז בעגאנגען איז דער אנדערע שטוב, איז צדריך בעקטרען. מיט דער אודזוארוי דער האט ער אפגעדרעט איז דרכ' דינסטאג נארך יו"ב. עם איז בעורען יו"ב מ'האט זאו געפאסס יו"ב איז האב בעמיסט איז איז דראפ' דאר עפפס זאגען פאר די מענשען, זאלען זייז טען איז דער זאלען זייז נישט טען, איז האב בעמיסט טפטען עפפס זאגען פאר די בעהינטן אורייס דרוףען איז רודער ס'האט בעקייפט בייז איז איז איז בושער סמאָר קען טען טפטען, האב איז בעהינטן איז איז מוץ עם טיען, נישט אורייסרווען וואלאט עם בעהינטן איז איז זאג איז מ'סאָר נישט עפפן. (מי ר וועלע? אויף דעח ואָרניכיסט עריביען קייז העדוה זויל ערעדע פֿאָרטענִיג דעם אליען). אויף זעם אורייס חאכ איז באקופען דעם בריעיך פֿוּזְנִיקאשטי רבע, איז ער שרייבט זאגס דער רב פשעה איז עם איז בעעליבען אויף דינסטאג. (איין דער דרשה פאר די אָברכיסט חורה"ם כרכוח זאגס דער רב ערתקרט איז מ'האט בעהאט אפגעדרעט אורייס ערבעך יו"ב איז ער האס בעוראָרט אַנגאנצע ערבעך יו"ב אויף שאָזדי רב, איז ער וויליל פֿאָורי דער האז ניעט בעקמען ערבעך יו"ב האז דער רב איז אפגעדרעטען איז דער ערעדע זאגס זאָה איז כה; איז ער יפֿעט איז דער רב מודה איז דאק מאָה זאמָה בעורען). איז קען נישט פֿאָרטענִיג מ'האט בעהאט אפגעדרעט אויף דינסטאג איז איז חאכ אורייסבווען איז בײַ איז זאָה. (איzin מ'האט נארך זישט מביר בעורען די זאָך וויאָ קומס מוץ אָריצֶזֶרֶרֶען איז עם איז כה – דורך אורייס חאשש איז עם איז זאָך ספֿק, איז מספֿק זאל מוץ נישט טען). דער וויליל חאכען פֿאָר בעמאנס אָשְׁקָעָל חיקון איז די קדביבס באקופען בערגינשטי פֿאָלטיש וויאָ עם איז דה חלב (אָשְׁטִיקָעָל חיקון? די מְתַכְּלִים האבען בעמאנס אָזעלאַיכָע פֿאָטרוֹת, איז ער ווועט זייז נארך די 6 ווואכען? לאָמָעָה האפֿען איז קאָטוֹרִי דער זאל גאנטינע זאָגפוֹ).

סארטיס פאורהר רב – אויב מ'טייעש נישט א זאך שווין אייז גארנישט וווערט זאג אייך איז דער וויזיל חפאז איז די רבכניים זעגען נאך נישט אויסבעלערענט זאלען די רבכניים צונגעטען א פזקר אוון מ'זאל שווין איז דורייס בעבען א קול קורא איז קיין שום יוד זאל נישט עסען קיין פלייש ווי עס איז דארט נישט קיין חשבחח. (דער רב המבשיר קען נישט קיין ניקור, אבער א הכסד בעז ער, ער פארלאט זיך אויף דער מנקר ווואס מאהן ארבער גאנט)

פָּגַע רְבָּע – דִּי רְכָנִים זָלַעַן נִישֶׁט פָּרָאַלָּזְעַן אוֹרֵךְ דִּי מַנְקָרִים, זָיִד זָלַעַן נִישֶׁט זַיִינְקָיִין חַלְמִידִים פָּוּן דִּי מַנְקָרִים, זָיִד זָלַעַן זַיִינְקָיִן אַיְבִּינְגֶּעֶר מַכְרָר חַלְכָּה, רַוְיִיל גַּעֲרוֹדְגַּסְטְּלִיךְ בֵּיִדְאָזָא זָאָךְ זַעֲנָעָן דִּי רְכָנִים דִּי חַלְמִידִים פָּוּן דִּי מַנְקָרִים, אַדוֹן דָּקָס אַיְזָא נִישֶׁט דָּקָס רַיְכְּתִיבָּע (דָּקָר פָּאַפְּעָר רְבָּע דִּי רְכָנִים)

אָוְזַרְוָאֵידִי רְבָּה - אֵין אַמְפְּרִיקָא אֲזֶה אַחֲקָר וּוּלְסָט, חַיִינָט דִּי בּוֹסְטוּרָס זַעֲנָעָן בָּאָכֶץ פִּינִינָּר יְוָדָעָן, דִּי
דוֹרוֹתָה פָּאַלְעָן, מִזְעָחָש אֵין אַמְפְּרִיקָא יוֹנוֹגָעָרְלִיט סַפְּעַנְדָּעָן וּוּבָעָן מַזְחָה אַסְאָךְ גַּעַלְתָּ אָוֹן דָּעָר זַעֲלְבָעָר
זַאֲךְ וּוּבָעָן עֲנֵנִי בְּשָׂמִיחָה אָוֹן דִּירָה אָוֹרִיךְ, אָוֹרִיךְ אֵין מַהְלָל עַס הַאַנְדָּעָלָס זִיךְ וּוּבָעָן אַסְפָּק דָּאָרְדִּיחָה

אין דער הײַם איז בעווען אָז געורךטער ענין, אָז טאמפער מ'חאַט בעדראָפֶט פֿאָרְקִוּטְעָן פֿאָר דער גּוֹי נָאָךְ אָשְׁטִיקָעָל אַחוֹרִיִּים אָז בעווען אָז בעוראלטיגער זָאָךְ, יְעַדְעַר שְׂטִיקָעָל פְּלִיעִישָׁה אַחֲטָמָעָן בעזְיִילָסְטָמָילָאָה חַקָּסְטָמָעָן וְעַסְטוֹשָׁמָיקָל זִיִּין, פֿאָר דּוֹאָס צָאָלָעָן מִיר מִיקָּל זִיִּין, אַיְּרָחָב בערעדט סִיטָס דּוֹר סְטִמְפָר דִּיִּיןְ רַב אָודִיש אָז אַיְּן גָּאנְץ זִיבָּעָן בערבעָן האַת סָעָן נִישָׁט בעזרוצָס נָאָר בֵּין צָלָע יְיָאָ, אַיְּרָחָב אַפְּגָּעָרְפָּעָן חַיְּינָט דּוֹר מַאנְטְּשָׁעָטָעָר עַגְּלָאָנדָן נָאָר צָלָע יְיָאָ, גַּעַכְעָטָעָן נָאָר צָלָע יְיָאָ דּוֹר שָׁתִּי הַלְּחָמָה צָלָע יְיָאָ אָרוֹן אָרוֹף אַיְּין מַחְלָל וּרְוִיְּלָמָּה מַחְאָט בעטראָפָעָן אָרָל קָרְלָא פֿרְזָן חַתְּמָהָס זָאָל סָעָן אָז גַּעַפְעָן אָז גַּעַלְוָהָה. יְרָגְּבָּעָרְלִידִיס וּרוֹלְלָעָן עַסְעָן פְּלִיעִישָׁמִיט אלָעָן חֻמְרָה, דּוֹר אָבוֹרְ שְׁרִיבָּס אָז סָמְךָ חַלְבָּאָז סְפָּק אַיְּבָּזְדָּה הַנְּפָשָׁה דּוֹר פֿאָר אָז בעוֹדוֹאָלָד אַוְגָּבָּאָרִישָׁע קְהָלוֹת הַאָבָּעָן נִישָׁט בעזרוצָס צָלָע יְיָאָ, טָמְפָר מ'שְׁנִיְּדָת צָלָע יְיָאָ קוֹטָט נִישָׁט פֿאָר דִּי אלָעָ פְּרָאָבְלָעְטָעָן פֿרְזָן עַטְלִיכָּר פְּלָעְצָר פֿרְזָן חַלְבָּאָז דָּאָרִיךָ, טָמְפָר נִישָׁט אָז זִיְּפָרְ שְׁוֹעָר דִּיִּין פְּאָכָעָן, אָרוֹבָּעָס אָז דָּאָ פְּוּסָקִים וּרוֹאָס אָסָרָן פֿאָר דּוֹאָס צָאָלָעָן מִיר מִיקָּל זִיִּין. (דּוֹר אַוְדָרְוָאָרִי רַב אַיְּזָן נָאָר מְרָה בְּמַקְבָּחָה).

לאנדסברגער רב – קודם כל מיר רעדען נישט פון עבר איזוי וווײַי פֿאָפֿעַ רְבָּה חַקָּס גַּזְאָגָס אל חזור לְדוֹן עורדנות חריאשנעם אַפִּילוֹ דער ערעדער אַיז אַ בלכטול בעלמא, (אַבעדר אַין זִיִּין וּרְוִידְעָדִיגָּע וּרוּתְּרָטְעָד אַיז ער מודה אַז דֵי מַנְקָרִים קָעָגָעַ נִישְׁתָּ). עס אַיז דָא אַזעליכְּבָּרְ מַנְקָרִים וּרוֹאָס זִיִּין האבען קִיִּין אַזונָּג נִישְׁתָּ אַיךְ וּרוּיִיס נִישְׁתָּ וּוּיְ וּרְוִידְעָט זִיִּין זַעַנְעַן פָּאָרְלְעָסְטְּלִיךְ וּרוּבָּגָעַ שְׂמִירָה שְׁבָתָּ, מְגַעַּט זִיִּין אַדְיִין אלְךָ אַרבְּיִיטָּפָּר אַרְן זִיִּין זַעַנְעַן בָּאַרְבְּנִישְׁטָּ פָּאָרְלְעָסְטְּלִיךְ אַוְן זִיִּין זַעַנְעַן נִישְׁתָּ בֵּין יִמְינָם לְשֶׁמֶאלָם אַוְן זִיִּין האבען נִישְׁתָּ אַמְּחָל נִישְׁתָּ קִיִּין בעפְּיעָל פָּאָרְ כְּשָׂרוֹת. (מְגַעַּט קְלָאָהָר אַז עַד אַיז מודה אַז עַס אַיז דָא חַלְבָּ) אַיךְ וּרוּיִיס וּרוּבָּגָעַ אַגְּרוּיִיסְפָּר פְּלָאָץ מְחַקָּט בְּקָזָאנָג אַז דָּעָרְבָּאָיז דָּעָרְ פְּנָקָר אַוְן דָּעָרְ אַיז וּפְרָמְבָּחָ, חַאבָּ אַיךְ יִעַנְעַס גַּעַפְּרָבָּגָס דָו בִּיסְטָּ דָעָרְ פְּשָׁבָּחָ אַזְּרָטָּ? נִיִּין זַקְבָּשׂ עָרָ, דָקָס וּרוֹאָס אַס קְרָומָס אַן צָו עַס דָאָס אַיז עַרְפָּר אַזְוִי וּוּיְ דָעָרְ הַלְּכָה אַבעָר וּרוֹאָס אַיִּין אַנדְעָרְ סִיעָט אַיז נִישְׁתָּ אַזְנָעָר זִיִּין אַחרְיוֹת. (דָעָרְ לאַנדְסְבָּרְגָּעָר רב וּרוּיִיס פָּוָן אַיִּין פְּלָאָץ וּוּיְ עַס אַיז אַז עַס אַיז לִיְיָדָעָר אַזְוִי אַווִּיפָּ אַסְאָךְ פְּלָעָצָר).

טארטיךאָרוועָד רב – איך שלאג פאָר גִּנְוִים בְּדוֹלִים, דער נשיַּא פָּאַפֶּעֶן רב ווַיְגַעַּד רב חֲרֵב לַיְסַעַּד אָרוֹן דער אָזְדוֹאָרִי רב זַיִּינְעַךְ... איך זַוְיל אַיְיַגָּעַ (דער אָזְדוֹאָרִי רב) אַ בְּגַעַנְעַד וּוָעַס אַדְרוֹיס קְרֻמְעַן אַיִּין אַמְּתָה. (דער טַארְטִיכָּאָרוּעָר רב קְפַּעַן גּוֹט דַּי וּבְנִים אָרוֹן עַד וּוְיַיל אַ זִּינְטִיבָּעַד רב דַּי דַּעַד אָזְדוֹאָרִי רב כָּדי אַז דער אַמְּחַזְּקַע זָלַל אַדְרוֹיס קְרֻמְעַן).

סיגוטר רב – אין דבר חיים תבא אַידָּע אֶפְעוֹנִינִיטָעָן דעם אַחֲרוֹנִים פָּאָכָּב דָּא מאכען עס גוֹדִים, קען זיך אַפְּהָל מאכען, איך האב בעפרות רויינשטיין דען דאָס זיַּין אֵז מֵאַל אַרְיִין שְׂנִירִידָען אֵין חַלְק אַחֲרוֹנִים? זאָגַש ער, עס קען זיַּין. (דער רב איז דא מודה אֵז עס קומט אַרְיִין אַחֲרוֹנִים) אֵז מֵאַל אֵין פִּירְעָן אֵז מֵאַל נְרוֹפָס נִישָׁט דער צָלָע יְיָכ וּוּעָש זיַּין קָאָך קְלֻעַנְדָּר דער חַשְׁבָּן פָּרָן אַחֲרוֹנִים עס פְּוֹאָלֶס גְּבוּרוֹן אַ סְבָּרָה דאָס אֵין צְוִירָעָן. (דער רב איז שׂוֹין מודה אֵז עס אֵיז דא לְכָהֵט אַחֲשָׁנִים אַזְׂרִי וּרְוי זִינְעָן בגאנַץ ערנְטָר וּרוֹטְרָטָר).

וּרְבִּיצֵּינָעַרְ רַב – איך חאכ בערדעט פיט אפער ברוטשער ספארט איז די מאשלאים וראם פֿאַפֶּק בעהאנט איז זועגען דעם דיגנער טענדערלויין, בעסער וואאלט בעייזען איז פֿאַזָּל אַידִינְפִּירען איז פֿאַזָּל טאקי עריך נעמען די גאנצע טענדערלויין, אויף די דיקע איז שודער איזין צויפערען ווילעס חאכ אַשְׁיבָּרוֹת, די ברוטשער ספארט וועלען נישט איזו שגעל מסכימים זיין איז פֿאַזָּל קענען איזין פֿירען די דיקע טענדערלויין איז אוודאי גוות אבעור עכּה דעם דינע טענדערלויין זאל פֿען עריך נעמען (די רבנן מאכען פֿשרות. און די ברוטשער פֿירען די רבנן, די רבנן מוזען נעמען איך השבורן וראם די ברוטשערס וועלען זאגען).

ר' יחזקאל הילארוני – עיר בדרום-מערב רוסיה אוזן צייגט איז ערד איז א-טבץ. (עכ' איז אמה איז מלכני איז ווואס עיר איז אבער חלב איז לויידער דא. די רבנים רעדען נישט צו דער זאך, זיין ברענונגין נישט קיין ראי' איזuso איז איז נישט דא קיין חלב זיין האבען נאר טפנזה אויף די מעוררים). איז' חאלט איזז איז עפ' חלכה איז נישט דא קיין שט השש נישט (שטרם טחים) – דא איז פסטות ליגענטן די רבנים געוווען איז עפ' חלב, יוזען פאנן דיל' חלב אוון החאזרה רבנים זאלען אדרויים קומען צונען אליען מודה איזoso איז נישט דא קיין חלב. זאטו צונען אונזערע רבנים???). איז' וויסס כטה. מיט א קולדא קולדא איזoso עס איז נישט דא קיין חלב. ס' איז' וויארטען זושורי או החאזרה רבנים (לייזדר) עס זאל אדרויים קומען א ובטה יוזען וויאס וויארטען, זשי ואבען זושורי או החאזרה רבנים (לייזדר) עס זאל אדרויים קומען א בירדר, עס איז געוווען א ביטעל נאר בעלאסט איזן די אשכחות, דאס בייטס פען מהן זיין, מ' מג דאס שריבען זאטו איז א כבד פאר די החאזרה רבנים (אבער נישט קיין כבוד פאר די רבנים אליען). איזoso פען איז' פודה איזoso עס איז געוווען אכטעל חתרשלות איזן די אשכחה אוון פ' גיטט דאטו מהן זיין. (ער איז סחר זיין פרידיגער וווערטער וצעיג'ב).

סודן עזר דיבין – דברعلوم ורעות פיניינען איז עס איז בעניןך דער השבחה פון ניקור, עס איז דא גנדערע חישוב. חילילא בדיענונגט מען אריין אנדערע זאכען נבילדעם וטריפרטה די השבחה זאל זיין אורייף אלעמען, (דאק הייסס איז ביז יעט איז צישט בעווען קיין השבחה). די משגביחיכ זאלען האבען דער דרכּן זי זאקווען ווואס פ' בדיענונגט אריין איז ספֿאָר איז ספֿאָר און זוֹאָס פ' טַיְיעָס און ווֹאָס פ' מאָכָָט, עס זאָרכּן זיין א השבחה פון אלעמען. (דע זעהט מען אורייך איז עס איז דה חשרה און פראָבלעמען און אורייף דעם טרייניבט מען איז קול קוֹדָא לא נתחבר לנד שומ יסוד לערעררים הלאו).

מאנטזאורו-יז'יַע רְבָּה – סוף כל סוף א-בעל מלוכה מגוב זיין דער ברעטסער עהדרליךע יודע ער שטייס טאג כי
טאג שעוזה וויז' און ער ארבעט איז ערלוֹל, אַפְּעָנָס אִיז נִישָׁת אֶלְעָם מַהְל אַיִינִיב וּוְאֶלְעָם מַעַן גַּעֲדָרֶט מַזְמֵן
לְזָמֵן אַצְוֹרִיפְּטָר פְּגָקָר אַז ער זָאַל וּוּוּסְעָן אַז מְקֻרָם עַם נַאֲךָ דָּאַס וּוְאֶלְעָם גַּעֲרוּעָן אַגְּדוּסְעָר זָאַךְ (יעץ
גוביתס פָּעָן זִיךְ אָוִוִּיס לְעַרְגָּעָן וּזְיִי אָזְרִי צָוּ בְּעָבָעָן אִין הַתְּבָחָה?).

ב- בחובל באָהָגְדָּה - אַתְּ גַּבְּרִיתָאָה בְּנֵי חֶבְּרָה וְבְּנֵי מִזְרָחָה. וְאַתְּ כָּלְבָּהָן וְכָלְבָּהָן

אנסטרוודיאן ב- א. מ' פרעוגט פיר זאג אך איזוי קיין איסטר אויז נישט נחברד געווארען אוון וווער
ראגעס צו דער זאר).

ו' העורט אויף דעם סיינט איזרי וורי יצחן גלייך זאכט פאר די רבניעס וראס מ' זאל שדייבען אין קול קדרא,
וד זאגט פאר רזיל עס איז בעזעגען א' פיטיגט פון די רבניעס אוון פיר האבען בעזעהן אין דעם ענין פון
הדרור האבען פיר נישט גערטראפען קיין מסטרו מסטילא איז עס בחזקון וכרכ' (לע' א' פיר האבען זונבה
עטונגאן זונא מאכ') - אומן האים - יזח גליק פידט לי רבניעס!!!